

Utkast til lov- og forskriftsendringer

Endringer i lov 15. juni 2018 nr. 40 om opphavsrett til åndsverk mv. (åndsverkloven)

§ 16 femte ledd skal lyde:

Bestemmelsene i § 3 første til tredje ledd, §§ 4, 5, 8 til 10, 25, 26, 29, 30, 33 til 36, 40, 43 til 55, 56 a, 57, 58, 63 til 70 a og 74 til 77 gjelder tilsvarende.

§ 20 fjerde ledd skal lyde:

Bestemmelsene i § 3 første til tredje ledd, §§ 4, 9, 10, 26, 29, 30, 33 til 36, 40, 43 til 55, 56 a, 57, 58 og 63 til 66 gjelder tilsvarende.

§ 22 femte ledd skal lyde:

Bestemmelsene i §§ 4, 9, 10, 26, 29, 30, 33 til 36, § 40 første ledd bokstav a, §§ 43 til 45, 48, 49, 54, 55, 56 a, 58, 65, 65 a og § 65 b første til tredje ledd gjelder tilsvarende.

§ 23 fjerde og nytt femte ledd skal lyde:

Bestemmelsene i §§ 3 første og andre ledd, 4, 5, 8 til 10, 14, 25 til 38, 40, 43 til 58, 62 til 70 a, 73 til 75, 77 og 105 gjelder tilsvarende for fotografiske bilder i samme utstrekning som de gjelder for fotografiske verk.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke for ren avbildning av billedkunstverk med utløpt vernetid eller fotografiske bilder.

Nåværende femte ledd blir nytt sjettede ledd.

§ 24 femte ledd skal lyde:

Bestemmelsene §§ 3 tredje ledd, 4, 8 til 10, 14, 26 til 29, 33 til 36, 40, 41 fjerde og femte ledd, 43 til 58 og 63 til 66 gjelder tilsvarende.

Ny § 24 a skal lyde:

§ 24 a *Eneretten til pressepublikasjoner*

Utgiver av en pressepublikasjon har, for nettbasert bruk utført av tilbydere av informasjonssamfunnstjenester som nevnt i ehandelsloven § 1 andre ledd bokstav a, enerett til å råde over publikasjonen ved å fremstille eksemplar av den og overføre den til allmennheten på en slik måte at den enkelte selv kan velge tid og sted for tilgang til publikasjonen.

Bestemmelsen i første ledd får ikke anvendelse på privat eller ikke-erhvervsmessig bruk foretatt av enkeltbrukere, og bruk av enkelte ord eller svært korte utdrag fra en pressepublikasjon.

Med pressepublikasjon menes en samling bestående hovedsakelig av litterære verk av journalistisk art, som ikke utgis for vitenskapelige eller akademiske formål, og som

- a) utgjør en enkeltstående enhet av et tidsskrift eller en regelmessig oppdatert publikasjon under en enkelt tittel,*
- b) har som formål å gi allmennheten opplysninger om nyheter eller andre temaer, og*
- c) utgis i ethvert medium på initiativ av en utgiver og under dennes redaksjonelle ansvar og kontroll.*

Rettighetene fastsatt i første ledd skal ikke påvirke rettighetene til opphavere og andre rettighetshavere til materiale som inngår i pressepublikasjonen. Første ledd skal heller ikke påberopes overfor disse rettighetshaverne eller frata dem deres rett til å bruke dette materialet uavhengig av pressepublikasjonen det inngår i.

Dersom materiale som nevnt i fjerde ledd inngår i en pressepublikasjon på grunnlag av en ikke-eksklusiv tillatelse til bruk, kan rettighetene fastsatt i første ledd ikke påberopes overfor andre godkjente brukere. Rettighetene fastsatt i første ledd kan heller ikke påberopes for å forby bruk av materiale med utløpt vernetid.

Opphavere til verk som inngår i en pressepublikasjon, skal motta en passende andel av inntektene som utgiver av pressepublikasjonen mottar for bruk av pressepublikasjonen i henhold til første ledd.

Eneretten til pressepublikasjonen varer i to år fra utløpet av året pressepublikasjonen første gang ble utgitt.

Bestemmelsene i §§ 4, 25, 26, 29 til 31, 35 til 38, 43, 44, 48, 49, 50 e til 54, 55, 56 og 56 a, og 63 til 66 gjelder tilsvarende.

§ 43 skal lyde:

§ 43 *Fri bruk av verk ved undervisningsvirksomhet*

Et utgitt verk kan fremføres offentlig ved undervisning.

Et utgitt verk kan overføres til allmennheten til illustrasjonsformål ved undervisning. Ved fjernundervisning kan verket kun overføres i et sikkert digitalt miljø. Har opphaveren overdratt eksemplarer av et kunstverk eller fotografisk verk eller er slike verk offentliggjort, kan verket fremføres offentlig og overføres til allmennheten ved undervisning.

Første og andre ledd gjelder ikke for

- a) Filmverk*
- b) Scenisk fremføring av sceneverk*
- c) Overføring ved kringkasting*
- d) Fremføring og overføring innen rammen av organisert konsertvirksomhet.*

Ved ervervsmessig undervisning gjelder denne paragrafen heller ikke for

- a) fremføring og overføring av databaser, eller*
- b) annen trådbunden eller trådløs overføring til allmennheten.*

Fremføring og overføring i ordinær klasseromsundervisning anses å skje innenfor det private området.

For bruk i egen undervisning kan lærere og elever gjøre opptak av sin egen fremføring av verk. Slike opptak kan ikke brukes til andre formål.

Departementet kan i forskrift bestemme at skoler og andre utdanningsinstitusjoner vederlagsfritt kan gjøre opptak av kringkastingssending for tidsforskutt bruk.

Avtalevilkår som innskrenker retten til bruk av verk etter denne paragrafen, kan ikke gjøres gjeldende.

§ 46 første og nytt andre ledd skal lyde:

Til bruk i egen undervisningsvirksomhet kan det fremstilles eksemplar av utgitt verk, når betingelsene for avtalelisens etter § 63 første ledd er oppfylt eller eksemplarframstillingen skjer etter tillatelse gitt av nemnd etter bestemmelsene i § 65 b fjerde ledd. Det kan også gjøres opptak av kringkastingssending når betingelsene for avtalelisens etter § 63 første ledd er oppfylt. Dette gjelder likevel ikke der kringkastingssendingen består av filmverk som må oppfattes som også bestemt til annen bruk enn fremføring og overføring gjennom fjernsyn, med mindre det i sendingen bare er benyttet mindre deler av verket.

Avtalelisensen gjelder ikke dersom opphaveren overfor noen av partene i avtalen har nedlagt forbud mot slik bruk av verket eller det ellers er særlig grunn til å anta at opphaveren motsetter seg slik bruk.

Nåværende andre til fjerde ledd blir nye tredje til femte ledd.

§ 46 nytt fjerde ledd skal lyde:

Eksemplar fremstilt med hjemmel i første og tredje ledd kan bare benyttes innenfor den undervisningsvirksomhet som omfattes av avtalen etter § 63.

§ 47 nytt andre ledd skal lyde:

Avtalelisensen gjelder ikke dersom opphaveren overfor noen av partene i avtalen har nedlagt forbud mot slik bruk av verket eller det ellers er særlig grunn til å anta at opphaveren motsetter seg slik bruk.

Nåværende andre ledd blir nytt tredje ledd.

Ny § 49 a skal lyde:

§ 49 a *Bruk av verk som ikke finnes i handelen og som inngår i kulturarvinstitusjoners samlinger*

Offentlig tilgjengelige bibliotek eller museum, arkivinstitusjoner og andre bevaringsinstitusjoner med audiovisuelt innhold kan fremstille eksemplar av verk som inngår i egne samlinger, hvis det kan antas at verkene ikke finnes tilgjengelig i handelen. Eksemplarene kan gjøres tilgjengelig for allmennheten.

Bruk av verk etter første ledd kan skje når følgende vilkår er oppfylt:

- a) *det ikke finnes en organisasjon som kan inngå avtale om bruk etter § 50 a,*
- b) *tilgjengeliggjøringen for allmennheten skjer via nettsteder som ikke drives med et ervervsmessig formål,*
- c) *bruken ikke har et ervervsmessig formål og*
- d) *kjente rettighetshavere navngis.*

Første ledd gjelder ikke dersom rettighetshaveren overfor kulturarvinstitusjonen har nedlagt forbud mot slik bruk av verket eller det ellers er særlig grunn til å anta at opphaveren motsetter seg slik bruk.

§ 50 nytt andre ledd skal lyde:

Avtalelisensen gjelder ikke dersom opphaveren overfor noen av partene i avtalen har nedlagt forbud mot slik bruk av verket eller det ellers er særlig grunn til å anta at opphaveren motsetter seg slik bruk.

Nye §§ 50 a til 50 f skal lyde:

§ 50 a *Avtalelisens for bruk av verk som inngår i kulturarvinstitusjoners samlinger, men som ikke finnes i handelen*

Offentlig tilgjengelige bibliotek eller museum, arkivinstitusjoner og andre bevaringsinstitusjoner med audiovisuelt innhold kan, når betingelsene for avtalelisens etter § 63 første ledd er oppfylt, fremstille eksemplar av verk som inngår i egne samlinger og tilgjengeliggjøre slike verk for allmennheten til ikke ervervsmessige formål, hvis det kan antas at verkene ikke finnes tilgjengelig i handelen.

Avtalelisensen gjelder ikke dersom opphaveren overfor noen av partene i avtalen har nedlagt forbud mot slik bruk av verket eller det ellers er særlig grunn til å anta at opphaveren motsetter seg slik bruk.

§ 50 b *Unntak fra avtalelisens for bruk av sett med verk som inngår i kulturarvinstitusjoners samlinger, men som ikke finnes i handelen*

Bestemmelsene i § 50 a gjelder ikke sett med verk som hovedsakelig består av verk med tilknytning til en stat utenfor EØS-området.

Et verk har tilknytning til en stat utenfor EØS-området når

- a) *det første gang ble utgitt i et tredjeland*
- b) *det er kringkastet og den første sendingen har vært i et tredjeland*
- c) *der er et filmverk, og produsenten har sitt hovedsete eller er bosatt i et tredjeland, eller*
- d) *verkets opphaver er statsborger i en slik stat og det ikke kan fastslås en tilknytning etter bokstavene a til c til noen stat.*

Første ledd gjelder likevel ikke hvis den kollektive forvaltningsorganisasjonen som det inngås avtale med er tilstrekkelig representativ etter § 63 tredje ledd for rettighetshavere i det berørte tredjelandet.

§ 50 c *Registrering av opplysninger om bruk av verk som ikke lenger er i handelen mv.*

Før et verk kan antas å ikke lenger være i handelen, må det i god tro gjøres en rimelig innsats for å undersøke om verket er tilgjengelig for allmenheten gjennom vanlige handelskanaler. Undersøkelsene foretas i de kilder som er relevante for den aktuelle verkstypen.

Opplysninger om bruk etter § 49 a eller inngåtte avtalelisenser etter § 50 a og rettighetshaveres adgang til å nedlegge forbud mot bruken, skal formidles til Nasjonalbiblioteket, minst seks måneder før bruken kan finne sted.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføring og dokumentasjon av den rimelige innsatsen og bruk av verk som ikke lenger er i handelen, herunder om søkekilder, opplysningstiltak og dokumentasjon til Nasjonalbiblioteket.

§ 50 d *Definisjon av tekst- og datautvinning*

Med tekst- og datautvinning menes i §§ 50 e og 50 f enhver automatisert metode som brukes for å analysere tekst og data i digital form for å fremskaffe informasjon.

§ 50 e *Eksemplarfremstilling til tekst- og datautvinning*

Den som har tilgang til lovlig tilgjengelige verk, kan fremstille eksemplar av verket for tekst- og datautvinningsformål. Eksemplarene kan oppbevares så lenge det er nødvendig for å oppnå formålet.

Eksemplarene kan ikke brukes til andre formål enn tekst- og datautvinning.

Første ledd gjelder ikke hvis opphaver på hensiktsmessig måte har forbeholdt seg retten til slik bruk av verket.

§ 50 f *Tekst- og datautvinning til forskningsformål*

Forskningsinstitusjoner og kulturarvinstitusjoner som har lovlig tilgang til et verk, kan fremstille og oppbevare eksemplar av verket for tekst- og datautvinning til forskningsformål.

Eksemplarene kan ikke brukes til andre formål enn tekst- og datautvinning til forskningsformål, og de skal oppbevares på en sikker måte.

Bestemmelsen i første ledd er ikke til hinder for at opphaver kan iverksette forholdsmessige tiltak for å sikre integritet og sikkerhet i nettverk og databaser som inneholder verk

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke for datamaskinprogrammer.

Avtalevilkår som innskrenker retten etter første ledd, kan ikke gjøres gjeldende.

§ 57 første ledd tredje punktum oppheves.

§ 57 nytt fjerde ledd skal lyde:

Dersom et kringkastingsforetak overfører sine programbærende signaler til en signaldistributør uten at allmenheten får tilgang til dem, og bare signaldistributøren

overfører signalene til allmennheten, skal kringkastingsforetaket og signaldistributøren anses for å delta i én enkelt overføring til allmennheten. Kringkastingsforetaket og signaldistributøren skal innhente tillatelse fra rettighetshaverne til sine respektive bidrag i samsvar med prinsippene i tredje ledd.

Nåværende fjerde og femte ledd blir nye femte og sjette ledd.

Kapittel 3 underpunkt IX [etter § 61] skal lyde:

IX Bruk av pressepublikasjoner av tilbydere av informasjonssamfunnstjenester

Nåværende § 62 blir nye §§ 65 og 65 a. Ny § 62 skal lyde:

§ 62 Avtalelisens for nettbasert bruk av pressepublikasjoner utført av tilbydere av informasjonssamfunnstjenester

For nettbasert bruk kan tilbydere av informasjonssamfunnstjenester gjøre pressepublikasjoner og verk som inngår i disse tilgjengelige for allmennheten som nevnt i § 3 andre ledd bokstav d når betingelsene for avtalelisens etter § 63 første ledd er oppfylt. Det kan også fremstilles eksemplar som er nødvendig for slik tilgjengeliggjøring.

Avtalelisensen gjelder ikke dersom utgiveren eller opphaveren overfor noen av partene i avtalen har nedlagt forbud mot slik bruk eller det ellers er særlig grunn til å anta at utgiveren eller opphaveren motsetter seg slik bruk.

Kapittel 3 underpunkt X [etter § 62] skal lyde:

X Felles bestemmelser om avtalelisens

§ 63 første til nytt fjerde ledd skal lyde:

Når det foreligger avtale om bruk av verk som nevnt i §§ 46, 47, 50, 50 a, 57 eller 62, som er inngått av organisasjon som oppfyller kravene i tredje ledd, har bruker som omfattes av avtalen rett til å bruke verk av opphavere som ikke representeres av organisasjonen (avtalelisens). Dette gjelder bare bruk på samme område, på samme måte og for verk av samme art som avtalen omfatter, og bare for bruk som skjer i samsvar med det avtalen fastsetter. Bestemmelsen gjelder ikke for kringkastingsforetaks rettigheter i sine sendinger.

Avtalelisens kan også anvendes i tilfeller som ikke omfattes av paragrafene som er nevnt i første ledd, når en bruker på et nærmere avgrenset område har inngått avtale med organisasjon som nevnt i tredje ledd om bruk av offentliggjorte verk (generell avtalelisens). Dette gjelder likevel ikke for verk der opphaveren overfor noen av partene i avtalen har nedlagt forbud mot bruk av verket, eller det ellers er særlig grunn til å anta at opphaveren motsetter seg bruk av verket.

For avtalelisens etter første og andre ledd må avtalen inngås av en *kollektiv forvaltningsorganisasjon som nevnt i lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. § 3 bokstav a* som er godkjent av Patentstyret på grunnlag av at den på området representerer

et betydelig antall opphavere til verk som brukes i Norge, og er egnet til å forvalte rettighetene på området. For bruk på nærmere angitte områder kan departementet i forskrift bestemme at den organisasjonen som godkjennes, må være en felles organisasjon for de berørte rettighetshavere. Godkjenning kan trekkes tilbake dersom organisasjonen ikke lenger oppfyller kravene i dette ledd eller andre særlige grunner tilsier det. Organisasjoner som er godkjent, plikter å melde fra til Patentstyret om forhold som kan ha betydning for godkjenningen, slik som endringer med hensyn til organisasjonens representativitet.

Avtalelisens kan bare benyttes der det vil være upraktisk eller umulig å klarere rettighetene til den aktuelle bruken individuelt.

Nåværende fjerde og femte ledd blir nytt femte og sjette ledd.

§ 64 første ledd skal lyde:

Ved bruk av verk etter § 63 er det som avtalen, *Opphavsrettsnemnda* eller organisasjonen som mottar vederlaget for bruken, bestemmer om innkreving og fordeling av vederlaget, bindende også for opphavere som ikke representeres av organisasjonen. Utenforstående opphavere skal ha samme rett som organiserte til å få del i midler og goder som utdeles fra eller som vesentlig er bekostet av vederlaget.

Kapittel 3 nytt underpunkt XI [etter § 64] skal lyde:

XI Felles bestemmelser om tvisteløsning og mekling mv.

§ 65 blir ny § 65 b. Ny § 65 skal lyde:

§ 65 *Opphavsrettsnemnda*

Opphavsrettsnemnda oppnevnes av sorenskriveren i Oslo tingrett. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om nemndas virksomhet, herunder om sammensetning, saksbehandling og domstolsprøving. Departementet kan i forskrift også gi regler om at vederlagspliktige som unnlater å betale vederlag, etter begjæring fra den berettigede part, med bindende virkning kan forbyes fortsatt bruk.

Nye §§ 65 a til 65 f skal lyde:

§ 65 a *Tvisteløsning om bruk av verk ved tvangslisens*

Tvist om vederlag etter §§ 21, 36, 37, 44, 45 og 56 kan enhver av partene bringe inn for *Opphavsrettsnemnda*, som kan fastsette vederlaget på bindende måte.

65 b *Tvisteløsning og mekling om avtalelisens*

Kommer avtale etter §§ 46, 47, 50, 50 a, 62 og 57 ikke i stand, kan hver av partene kreve mekling etter regler som departementet gir i forskrift. Er partene enige om det, kan

tillatelse til og vilkår for bruken fastsettes av *Opphavsrettsnemnda* etter reglene som er gitt i medhold av § 65. Fastsettelsen får samme virkning som avtale etter § 63 første ledd.

Er partene i avtaler etter §§ 46, 47, 50, 50 a, 62 og 57 enige om det, kan tvist om tolkningen av avtalen på bindende måte avgjøres av *Opphavsrettsnemnda* etter reglene som er gitt i medhold av § 65.

Kommer avtale med kringkastingsforetak om adgang til å gjøre opptak av foretakets sendinger for slik bruk som omfattes av §§ 46 eller 47 ikke i stand, gjelder bestemmelsen i første ledd første og andre punktum tilsvarende. Ved tvist om tolkning av slik avtale får bestemmelsen i andre ledd tilsvarende anvendelse.

Kommer avtale etter § 46 ikke i stand etter at mekling etter første ledd er gjennomført, kan hver av partene kreve at tillatelse til og vilkår for eksemplarframstilling etter § 46 på bindende måte avgjøres av *Opphavsrettsnemnda* etter reglene som er gitt i medhold av § 65. Nemndsavgjørelsen får samme virkning som avtale etter § 63 første ledd.

Alternativ A:

§ 65 c Tvisteløsning om rimelig vederlag ved overdragelse av opphavsrett

Tvist om størrelsen på vederlag og avtalejustering etter § 69 kan dersom partene er enige om det, bringes inn for Opphavsrettsnemnda, som kan fastsette vederlaget på bindende måte.

Dersom partene er enige om det, kan Opphavsrettsnemnda mekle i forhandlinger om vederlag etter § 69 første ledd.

Alternativ B:

§ 65 c Tvisteløsning om rimelig vederlag ved overdragelse av opphavsrett

Tvist om størrelsen på vederlag etter § 69 første ledd kan enhver av partene bringe inn for Opphavsrettsnemnda. Dersom partene er enige om det, gjelder det samme for tvist om avtalejustering etter § 69 tredje ledd. Opphavsrettsnemnda kan fastsette vederlaget på bindende måte.

Dersom partene er enige om det, kan Opphavsrettsnemnda mekle i forhandlinger om vederlag etter § 69 første ledd.

§ 65 d Tvisteløsning om opplysningsplikt om bruk av rettigheter

Tvist om opplysningsplikt etter § 70 kan dersom partene er enige om det, bringes inn for Opphavsrettsnemnda, som på bindende måte kan fastsette omfanget av plikten og pålegge utlevering av informasjon (informasjonspålegg).

§ 65 e Tvisteløsning om klarering av rettigheter i audiovisuelle bestillingstjenester

Dersom partene er enige om det, kan Opphavsrettsnemnda mekle i avtaleforhandlinger om bruk av verk i audiovisuelle bestillingstjenester som nevnt i § 3 første ledd bokstav d.

§ 65 f *Tvisteløsning om brukeropplaget innhold på nettbaserte innholdsdelingstjenester*
Tvist om hindring av tilgang til innhold etter §§ 86 a og 86 b kan av brukeren av den nettbaserte innholdsdelingstjenesten bringes inn for Opphavsrettsnemnda, som kan gi en skriftlig sakkyndig uttalelse i saken.

§ 66 første ledd skal lyde:

Organisasjon som kan inngå avtale etter § 63 første ledd kan, så lenge opphaveren ikke har motsatt seg det, kreve at det overfor bruker som ikke har inngått avtale som nevnt, ved dom nedlegges forbud etter § 78 mot ulovlig bruk av verk på en måte som omfattes av bestemmelsene i §§ 46, 47, 50, 50 a, 57 eller 62. Det samme gjelder overfor bruker som er part i en avtale som nevnt og som unnlater å betale det avtalte vederlag.

§ 69 nytt tredje til femte ledd skal lyde:

Dersom avtalt vederlag til opphaver viser seg å være uforholdsmessig lavt sammenlignet med erververens inntekter fra utnyttelsen av verket, har opphaver krav på ytterligere rimelig vederlag.

Bestemmelsene i denne paragrafen får ikke anvendelse på avtaler inngått av en kollektiv forvaltningsorganisasjon eller en uavhengig forvaltningsenhet som nevnt i lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. § 3 bokstav a og b.

Bestemmelsen i denne paragrafen gjelder ikke for datamaskinprogrammer.

Nåværende fjerde ledd blir nytt sjette ledd.

Nåværende § 70 blir ny § 70 a. Ny § 70 skal lyde:

§ 70 *Opplysningsplikt om bruk av rettigheter*

Har opphaveren helt eller delvis overdratt rett til å råde over et åndsverk, skal erververen regelmessig og minst én gang i året gi opphaveren oppdaterte, relevante og uttømmende opplysninger om bruken av verket. Opplysningene skal minst inneholde informasjon om hvordan verket er brukt, omfanget av bruken, inntekter fra bruken og skyldig vederlag. Ved vurderingen av opplysningspliktens omfang skal det legges vekt på de særlige forholdene i den enkelte sektor. Opplysningsplikten gjelder kun dersom erververen har hatt inntekter fra bruk av verket eller opphavers vederlag avhenger av omfanget av bruken.

I tilfeller der den administrative byrden som følger av forpliktelsen i første ledd vil bli uforholdsmessig sett hen til inntektene fra bruken av verket, skal opplysningsplikten begrenses til den informasjon som med rimelighet kan forventes.

Erververs opplysningsplikt gjelder ikke dersom bidraget fra opphaveren ikke er betydelig når hele verket tas i betraktning, med mindre opphaveren dokumenterer at opplysningene er nødvendige for å fremsette et krav om ytterligere vederlag etter § 69 tredje ledd.

Dersom erververen har gitt en tredjepart tillatelse til å bruke verket og ikke har tilgang til alle opplysningene i første ledd, har opphaveren rett på opplysningene fra tredjeparten. Erververen plikter å informere opphaver om tredjepartens identitet. Anmodning om opplysninger fra tredjeparten skal fremsettes via erververen, med mindre særlige grunner taler mot det. Det samme gjelder for opplysningene fra tredjeparten.

Bestemmelsene i denne paragrafen får ikke anvendelse på avtaler inngått av organisasjoner eller enheter som er omfattet av opplysningsplikten etter lov om kollektiv forvaltning mv. § 32.

Bestemmelsen i denne paragrafen gjelder ikke for datamaskinprogrammer.

Bestemmelsene i denne paragrafen kan ikke fravikes til skade for opphaveren.

Ny § 70 a skal lyde:

§ 70 a Avregning og kontroll ved salgsavhengig vederlag

Avhenger opphaverens vederlag av erververens omsetning, salgstill eller lignende, kan opphaveren kreve at det skjer avregning minst én gang i året.

Opphaveren kan kreve at erververens regnskaper, bokføring og lagerbeholdning, samt attestasjoner fra den som har brukt verket, stilles til rådighet for en av opphaveren oppnevnt statsautorisert eller registrert revisor. Revisoren skal opplyse opphaveren om riktigheten av den avregningen som er foretatt, og om eventuelle uregelmessigheter ved den. For øvrig har revisoren taushetsplikt om alle andre forhold som revisoren blir kjent med ved gjennomgangen.

Bestemmelsene i denne paragrafen kan ikke fravikes til skade for opphaveren.

Dersom rettighetene er lisensiert fra en kollektiv forvaltningsorganisasjon, gjelder også rapporteringsplikten etter lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. § 31.

§ 72 første ledd oppheves. Nåværende andre og tredje ledd blir nytt første og andre ledd. § 72 andre ledd skal lyde:

Bestemmelsen i denne paragrafen gjelder ikke musikkverk.

§ 73 andre ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir nytt andre ledd.

§ 74 oppheves. Ny § 74 skal lyde:

§ 74 Rett til å heve avtale ved manglende bruk

Har opphaver overdratt en eksklusiv rett til å råde over et åndsverk, har opphaver rett til helt eller delvis å heve avtalen og beholde mottatt vederlag dersom

- a) verket ikke er brukt innen rimelig tid fra overdragelsen*
- b) opphaver har sendt varsel om heving og erverver ikke innen seks måneder fra varsel ble mottatt har tatt i bruk verket, og*
- c) den manglende bruken ikke skyldes forhold på opphavers side.*

Hvis flere opphavere har rettigheter i verket, må alle opphaverne være enige om å heve avtalen.

Erverver plikter på begjæring fra opphaver å gi ut den informasjonen som kreves for å ta stilling til om vilkårene for å heve etter første ledd foreligger.

Denne bestemmelsen gjelder ikke for datamaskinprogrammer.

Bestemmelsene i denne paragrafen kan ikke fravikes i avtale, med mindre det følger av en kollektivt forhandlet avtale.

§ 79 første ledd skal lyde:

Den som begår inngrep i en annens rett eller på annen måte overtrer §§ 3, 5, 13, 16, 20 til 24, 59, 60, 99 til 107 og 108 siste ledd, straffes med bøter eller fengsel inntil ett år. Det samme gjelder den som overtrer forbud nedlagt etter § 65 eller § 108, eller bestemmelser gitt av opphaver etter § 75 andre ledd. Det samme gjelder også den som innfører eksemplarer av åndsverk eller av arbeider og opptak som nevnt i §§ 16, 20, 22, 23 og 24 i den hensikt å gjøre dem tilgjengelige for allmennheten, når eksemplarene er fremstilt utenfor landet under slike forhold at en tilsvarende fremstilling her i landet ville vært i strid med denne loven.

Kapittel 6 underkapittel I skal lyde:

I Nettbaserte innholdsdelingstjenester

Nåværende underkapittel I og II blir nytt underkapittel II og III.

Nye §§ 86 til 86 e skal lyde:

§ 86 *Tjenestetilbydernes ansvar for brukeropplastet innhold*

Tilbydere av nettbaserte innholdsdelingstjenester foretar en overføring til allmennheten når brukere gjennom opplasting på tjenesten gjør verk tilgjengelig for allmennheten.

Hvis tjenestetilbyderen innhenter tillatelse til overføringen, vil tillatelsen også omfatte brukerens opplasting, med mindre brukerens aktivitet på tjenesten har ervervsmessig formål eller gir betydelige inntekter.

Med nettbasert innholdsdelingstjeneste menes en informasjonssamfunnstjeneste som nevnt i ehandelsloven § 1 andre ledd bokstav a, som har som et hovedformål å lagre og gi allmennheten tilgang til en stor mengde brukeropplastet materiale som er vernet etter denne loven, dersom tjenestetilbyderen organiserer og markedsfører innholdet med ervervsmessig formål.

§ 86 a Ansvarsfrihet

Ehandelsloven § 18 første ledd bokstav b [Alt: Ansvarsfrihet fra erstatningsansvar etter europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2022/2065 om digitale tjenester artikkel 6] får ikke anvendelse ved overføring til allmennheten etter § 86 første ledd.

Hvis tjenestetilbyderen ikke innhenter tillatelse til overføring etter § 86 første ledd, kan tilbyderen holdes ansvarlig etter § 81, med mindre tilbyderen

- a) har gjort sitt beste for å innhente tillatelse*
- b) i samsvar med høy aktsomhetsstandard har gjort sitt beste for å sikre at verk som rettighetshaverne på forhånd har gitt tjenestetilbyderne relevante og nødvendige opplysninger om, ikke er tilgjengelige på tjenesten, og*
- c) etter å ha mottatt tilstrekkelig underbygd notifikasjon fra rettighetshaverne, uten ugrunnet opphold har hindret tilgangen til de notifiserte verkene eller fjernet dem fra tjenesten, og har gjort sitt beste for å hindre fremtidig opplasting av dem i samsvar med bokstav b.*

Ved avgjørelsen av om tjenestetilbyderen har oppfylt forpliktelsene i andre ledd, skal det foretas en forholdsmessighetsvurdering, hvor det blant annet skal tas hensyn til

- a) tjenestens type, publikum og størrelse, samt typen av verk som lastes opp av brukerne*
- b) tilgjengeligheten av egnede og effektive metoder og kostnadene for disse.*

For tilbydere av tjenester som har vært allment tilgjengelige i EØS-området i mindre enn tre år, og som har en årsomsetning på under 10 millioner euro, gjelder kun vilkårene i andre ledd bokstav a og c. Vilåret i bokstav c om fremtidig opplasting gjelder likevel ikke, med mindre tjenesten i gjennomsnitt hadde mer enn fem millioner unike besøkende i måneden i det foregående kalenderåret.

§ 86 b Beskyttelse av brukernes rettigheter

Samarbeidet mellom tilbydere av nettbaserte innholdsdelingstjenester og rettighetshavere som beskrevet i § 86 a andre ledd skal ikke hindre tilgang til innhold som lastes opp av brukere uten å gjøre inngrep i rettigheter etter denne loven.

Når tilgang til innhold hindres, skal brukeren underrettes uten ugrunnet opphold.

Brukere skal kunne benytte seg av verk til karikatur, parodi eller pastisj ved tilgjengeliggjøring av innhold på tjenester som nevnt i § 86 tredje ledd.

Tjenestetilbyderen skal i sine brukervilkår gi brukerne informasjon om sine rettigheter etter denne paragrafen.

§ 86 c Rett til informasjon

Tjenestetilbydere skal på anmodning fra rettighetshavere eller brukere gi tilstrekkelig informasjon om hvordan samarbeidet som nevnt i § 86 a utøves.

Dersom det er inngått lisensavtale mellom tjenestetilbyder og rettighetshaver for bruk etter § 86 første ledd, skal tilbyderen på anmodning gi rettighetshaveren informasjon om bruken av innholdet som er omfattet av avtalen.

Når rapporteringsformat skal avgjøres, skal partene i størst mulig grad ta hensyn til frivillige bransjestandarder.

§ 86 d *Rutiner for klagebehandling*

En tjenestetilbyder skal ha effektive rutiner for å håndtere klager fra brukere av tjenesten når tilgang til innhold de har lastet opp hindres eller fjernes som følge av § 86 a andre ledd.

Berørte rettighetshavere skal gis anledning til å uttale seg om klagen. Dersom rettighetshaveren anmoder om at tilgangen ikke skal gjenopprettes, må dette begrunnes.

Klager skal avgjøres uten ugrunnet opphold. Tilgangen til innholdet skal gjenopprettes dersom rettighetshaverens anmodning ikke er tilstrekkelig begrunnet. Tilbyderen må foreta en manuell gjennomgang av klagen før en eventuell beslutning om ikke å gjenopprette tilgangen.

§ 86 e *Arbeider vernet etter kapittel 2*

Det som i §§ 86 til 86 b sies om verk, gjelder tilsvarende for arbeider som er vernet etter kapittel 2.

Kapittel 6 underkapittel II skal lyde:

Tilgang til abonnementsopplysninger

§ 98 skal lyde:

Twisteloven kapittel 1 til 3, §§ 4-1 og 4-7, § 9-6, kapittel 11 til 15, kapittel 16 unntatt §§ 16-1, 16-2, 16-8, 16-10 og §§ 16-15 til 16-19, kapittel 18, kapittel 19 unntatt §§ 19-11, 19-12 og § 19-13 første og andre ledd og kapittel 20 til 31 gjelder tilsvarende i saker om pålegg så langt de passer og ikke annet følger av §§ 88 til 98 i denne loven.

§ 100 første til fjerde ledd skal lyde:

Rettighetshavere skal påse at den som har lovlig tilgang til et vernet verk, uten hinder av effektive tekniske beskyttelsessystemer kan gjøre bruk av verket, herunder fremstille nye eksemplar, i henhold til §§ 32 til 34, 40, 43, 45, 48, 49, 50 f, 55, 56, 56 a og 58

Dersom en rettighetshaver etter begjæring fra en berettiget etter bestemmelsene ovenfor ikke gir tilgang som nevnt i første ledd, kan rettighetshaveren etter begjæring fra den berettigede pålegges å gi slike opplysninger eller annen bistand som er nødvendig for å muliggjøre bruk av verket i samsvar med formålet. Begjæringen rettes til en nemnd opprettet av departementet etter forskrift som departementet kan gi. Nemnda kan i tillegg til pålegg som nevnt, bestemme at berettiget etter de nevnte bestemmelsene uten hinder av § 99 kan omgå anvendte tekniske beskyttelsessystemer dersom rettighetshaver ikke overholder den fristen nemnda setter for å etterkomme pålegget.

Eksemplar av verk som faller inn under lov 9. juni 1989 nr. 32 om avleveringsplikt for allment tilgjengelige dokument, skal likevel alltid utstyres med nødvendig informasjon til at omgåelse av tekniske beskyttelsessystemer for lovlig eksemplarfremstilling, er mulig.

Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder ikke der vernet verk på avtalte vilkår ved overføring stilles til rådighet for allmennheten på en slik måte at den enkelte selv kan

velge tid og sted for tilgang til verket. *Bestemmelsen i første punktum gjelder ikke for bruk etter § 43 første ledd og § 49, jf. forskriften §§ 1 til 3, og § 50 f.*

§ 114 første og andre ledd skal lyde:

Kapittel 2 gjelder, med unntak av §§ 21, 23 til 24 a, til fordel for arbeid som er frembrakt av

- a) norsk statsborger eller person som er bosatt her i riket
- b) selskap som har norsk styre og sete her i riket.

Bestemmelsene i §§ 16 og 22 gjelder også for fremføringer og kringkastingssendinger som finner sted i Norge. Bestemmelsen om enerett til tilgjengeliggjøring for allmennheten i §§ 16 og 20 gjelder også for lyd- og filmopptak gjort i Norge. Bestemmelsen i § 20 om rett til eksemplarframstilling gjelder til fordel for ethvert lyd- og filmopptak.

Bestemmelsen i § 21 gjelder for lydopptak der produsenten er person eller selskap som nevnt i første ledd, og for lydopptak som er gjort i Norge. Bestemmelsen i § 24 gjelder for arbeid frembrakt av noen som er statsborger i eller bosatt i eller har sete i et land innenfor EØS-området. Bestemmelsen i § 23 gjelder for fotografiske bilder som første gang er utgitt her i riket eller som er laget av noen som er statsborger i eller bosatt i eller har sete i et land innenfor EØS-området. Det samme gjelder for fotografier innføydt i bygninger eller faste anlegg i et land innenfor nevnte område. *Bestemmelsen i § 24 a gjelder for utgivere av pressepublikasjoner som er etablert i og har sitt forretningskontor, sin hovedadministrasjon eller sitt hovedforetak i et land innenfor EØS-området.*

Nye §§ 115 a til 115 c skal lyde:

§ 115 a *Anvendelse av opprinnelseslandsprinsippet på tilknyttede nettbaserte tjenester*

Når et kringkastingsforetak gjør radio- eller fjernsynsprogram, herunder materiale som er tilknyttet slike program, tilgjengelig for allmennheten i en grensekryssende tilknyttet nettbasert tjeneste, skal de opphavsrettslig relevante handlinger ved levering og bruk av tjenesten anses for å skje i det landet hvor foretaket har sitt hovedsete. For at første punktum skal komme til anvendelse, er det en forutsetning at

- a) *det er foretaket som leverer eller har kontroll og ansvar for tjenesten*
- b) *tilgjengeliggjøringen skjer samtidig med eller i et definert tidsrom i tilknytning til den opprinnelige sendingen*
- c) *det i fjernsynsprogram bare gjøres tilgjengelig nyhets- eller aktualitetsprogram eller program som foretaket selv har helfinansiert og produsert*
- d) *foretakets hovedsete er i et land innen EØS-området.*

Første ledd gjelder ikke for fjernsynssendinger av sportsbegivenheter og verk og prestasjoner som inngår i dem.

§ 115 b *Grensekryssende bruk av verk i undervisning*

Når lærere og elever ved en utdanningsinstitusjon etablert i Norge bruker verk og arbeider etter §§ 43 andre ledd og 46 via sikre digitale miljøer, anses bruken for å finne sted i Norge.

§ 115 c *Grensekryssende bruk av verk som ikke lenger er i handelen*

Når et offentlig tilgjengelig bibliotek eller museum, en arkivinstitusjon eller en annen bevaringsinstitusjon med audiovisuelt innhold etablert i Norge bruker verk og arbeider etter §§ 49 a og 50 a, anses bruken for å finne sted i Norge.

Endringer i lov 28. mai 2021 nr. 49 om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv.

§ 26 nytt andre ledd skal lyde:

Dersom partene er enige om det, kan Opphavsrettsnemnda mekle etter reglene som er gitt i medhold av åndsverkloven § 65 i avtaleforhandlinger om lisensvilkår etter § 28.

Ny § 31 a skal lyde:

§ 31 a *Twisteløsning om brukerens rapporteringsplikt*

Twist om rapporteringsplikt etter § 31 kan, dersom partene er enige om det, bringes inn for Opphavsrettsnemnda etter reglene som er gitt i medhold av åndsverkloven § 65. Opphavsrettsnemnda kan på bindende måte kan fastsette omfanget av plikten og pålegge utlevering av informasjon.

Ny 32 a skal lyde:

§ 32 a *Opplysninger til rettighetshavere om bruk av avtalelisens*

En kollektiv forvaltningsorganisasjon skal på egnet måte gjøre følgende opplysninger tilgjengelig for rettighetshavere:

- a) organisasjonens mulighet til å inngå avtaler med avtalelisensvirkning som nevnt i åndsverkloven § 63*
- b) eventuelle avtalelisensavtaler som er inngått*
- c) mulighetene for rettighetshavere som ikke er medlemmer i organisasjonen til å nedlegge forbud mot bruk av verk eller andre vernede arbeider som ellers ville vært omfattet av slike avtaler.*

Opplysningene etter første ledd bokstav b og c skal gis innen rimelig tid før verk eller andre vernede arbeider brukes henhold til avtalen og skal være tilgjengelig i den tiden bruken pågår.

Endringer i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven)

§ 6-2 første ledd skal lyde:

- (1) Forliksrådet kan behandle saker som kan anlegges ved stevning til tingretten etter reglene for allmennprosess eller småkravprosess i denne loven. Forliksrådet behandler likevel ikke
- a) familiesaker, unntatt saker som bare gjelder deling av reisekostnader ved samvær,
 - b) saker mot offentlig myndighet, institusjon eller tjenestemann om forhold som ikke er av utelukkende privatrettslig art,
 - c) saker om patenter, kretsmønstre til integrerte kretser, planteforedlerretter, *varemerker, design og opphavsrett og nærstående rettigheter, herunder kollektiv forvaltning av opphavsrett mv.*,
 - d) saker om gyldigheten av en voldgiftsdom eller et rettsforlik,
 - e) saker avgjort av en nemnd når det er bestemt ved lov at nemndas vedtak er bindende for partene hvis saken ikke bringes inn for domstolene, eller
 - f) andre saker hvor det er bestemt i lov at mekling i forliksrådet ikke finner sted.

Endringer i forskrift 26. august 2021 nr. 2609 til åndsverkloven

§ 1 første og andre ledd skal lyde:

Følgende institusjoner kan fremstille eksemplar av åndsverk til bruk i sin virksomhet etter bestemmelsene i §§ 2 til 3 og 5 til 9, når bruken ikke er ervervsmessig:

- a) *statlige, kommunale og fylkeskommunale arkivinstitusjoner*
- b) *andre institusjoner med film- eller lydarkiv*
- c) *bibliotek under universiteter og høyskoler*
- d) *andre vitenskapelige og faglige bibliotek som drives av det offentlige eller er offentlig tilgjengelige*
- e) *fylkesbibliotek og folkebibliotek samt*
- g) *offentlig tilgjengelige museer.*

Med universiteter og høyskoler forstås alle institusjoner som omfattes av universitets- og høyskoleloven § 1-2.

§ 2 andre ledd skal lyde:

Bestemmelsene i dette kapitlet, *med unntak av § 3*, gir ikke adgang til å fremstille digitalt eksemplar av datamaskinprogrammer uten samtykke fra rettighetshaver.

§ 3 nytt femte og sjette ledd skal lyde:

Institusjonen kan søke bistand fra andre institusjoner og tredjeparter innen EØS-området for å fremstille eksemplar etter denne paragrafen.

Avtalevilkår som innskrenker retten etter denne paragrafen, kan ikke gjøres gjeldende.

Ny deloverskrift etter § 19 skal lyde:

V Bruk av verk som inngår i kulturarvinstitusjoners samlinger, men som ikke finnes i handelen jf. åndsverkloven § 49 a og § 50 a til § 50 c

Ny § 19 a skal lyde:

§ 19 a Undersøkelser og registrering av opplysninger om bruk av verk som inngår i kulturarvinstitusjoners samlinger, men som ikke finnes i handelen

Offentlig tilgjengelige bibliotek eller museum, arkivinstitusjoner og andre bevaringsinstitusjoner med audiovisuelt innhold som har til hensikt å bruke et verk som ikke lenger er i handelen etter åndsverkloven § 49 a eller § 50 a, skal melde inn følgende opplysninger til Nasjonalbiblioteket, slik at disse kan videreformidles til Den europeiske unions myndighet for immaterialrett (EUIPO), minst seks måneder før bruken kan finne sted:

- a) om det verket bruken gjelder*
- b) om avtalen eller avgrensningsbestemmelsen som bruksretten har grunnlag i*
- c) muligheten for rettighetshavere til å nedlegge forbud mot fremstilling av eksemplar og tilgjengeliggjøring for allmennheten, jf. åndsverkloven § 49 a tredje ledd og § 50 a andre ledd*
- d) opplysninger om partene i en avtale etter åndsverkloven § 50 a, samt om de geografiske områdene og bruksområdene som omfattes av avtalen.*

I kapittel 6 skal deloverskrift II lyde:

II. Bernkonvensjonen (Bernunionen), *WCT*, WTO/TRIPS

§ 48 skal lyde:

Bestemmelsene i åndsverkloven skal, med unntak av § 13, kapittel 2, § 59 til § 61 og § 104, gjelde verk som ikke har den tilknytning til Norge som er fastsatt i loven § 113, såfremt verket har tilsvarende tilknytning til et land som er medlem av Den internasjonale union til vern av litterære og kunstneriske verk (Bernunionen), *WIPO-traktaten om opphavsrett (WCT)* eller til et land som har tiltrådt Avtale om opprettelse av Verdens Handelsorganisasjon (WTO), herunder Avtalen om handelsrelaterte sider ved immaterielle rettigheter (TRIPS).

§ 49 andre ledd første punktum skal lyde:

Som hjemland etter denne paragrafen anses landet hvor verket første gang ble utgitt, hvis dette landet er medlem av Bernunionen, *WCT* eller *WTO*.

§ 49 tredje ledd skal lyde:

For verk som ikke er utgitte og for verk som første gang er utgitt i et land som ikke er medlem av Bernunionen, *WCT* eller *WTO*, anses medlemslandet hvor opphaveren er hjemmehørende som hjemland, med mindre annet fremgår av fjerde eller femte ledd. I kapittel 6 skal deloverskrift IV lyde:

IV. Romakonvensjonen, jf. *WTO/TRIPS*. *WPPT*

§ 55 første og andre ledd skal lyde:

Åndsverkloven § 16 *skal gjelde* uten hensyn til den utøvende kunstners nasjonalitet for fremføring som finner sted i et land som er tilsluttet Konvensjonen av 21. oktober 1961 om vern for utøvende kunstnere, fonogramprodusenter og kringkastingsvirksomheter (Romakonvensjonen), *WIPO-traktaten om fremføringer og fonogrammer (WPPT)* eller til et land som har tiltrådt Avtale om opprettelse av Verdens Handelsorganisasjon (*WTO*), herunder Avtalen om handelsrelaterte sider ved immaterielle rettigheter (*TRIPS*).

Det samme gjelder når det er gjort lydopptak av fremføringen og lydopptaket tilvirker er hjemmehørende i et annet Romakonvensjonsland, *WPPT-land* eller *WTO-land*, eller når det første opptak av lyden ble gjort i et annet slikt *land*.

§ 56 nytt tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsene i åndsverkloven § 20 om utleie og annen spredning av lydopptak, kommer til anvendelse når tilvirkeren av lydopptaket er hjemmehørende i et land som har tiltrådt WPPT, eller opptaket er gjort i et slikt land. Det samme skal gjelde for bestemmelsene i åndsverkloven § 20 om overføring til allmennheten av lydopptak på en slik måte at den enkelte selv kan velge tid og sted for tilgang til opptaket.

§ 58 skal lyde:

Bestemmelsene i åndsverkloven § 21 skal gjelde for alle lydopptak som er tilvirket av noen som er hjemmehørende i et land som er tilsluttet Romakonvensjonen *eller tilvirket i et slikt land*, såfremt *dette* land tilstår utøvende kunstnere eller tilvirkere av lydopptak vederlagsrett etter bestemmelsene i Romakonvensjonens artikkel 12. Retten til vederlag for videresending av kringkastingsending omfattes ikke av denne bestemmelse.

Bestemmelsene i åndsverkloven § 21 skal også gjelde for alle lydopptak som er tilvirket av noen som er hjemmehørende i et land som er tilsluttet WPPT eller tatt opp i et slikt land, i den utstrekning dette land ikke har tatt forbehold om anvendelse av

vederlagsretten etter WPPT artikkel 15 nr. 3. Retten til vederlag for videresending av kringkastingssending omfattes ikke av denne bestemmelse.

Retten til vederlag etter første og andre ledd varer ikke ut over den tid norske lydopptak gis tilsvarende vederlagsrett i det land der tilvirkeren er hjemmehørende, eller opptaket er tilvirket.

Nye kapittel X og Y skal lyde:

Kapittel X – Generelle regler om behandling i Opphavsrettsnemnda

§ X1 Om Opphavsrettsnemndas sammensetning

Opphavsrettsnemnda består av en leder og to andre medlemmer, oppnevnt av sorenskriveren i Oslo tingrett for 5 år om gangen. Lederen skal være jurist. For hvert av medlemmene oppnevnes personlige vararepresentanter.

Forhandlingene i nemnda administreres av nemndas leder. Alle medlemmene skal delta i avgjørelsen. I tilfelle av uenighet, treffes avgjørelsen med stemmeflerhet.

§ X2 Om Opphavsrettsnemndas uavhengighet

Kongen kan ikke instruere Opphavsrettsnemnda verken om lovtolkning, skjønnsutøvelse, avgjørelse av enkeltsaker eller saksbehandlingen.

§ X3 Tvistegjenstand og representasjon

Opphavsrettsnemnda kan behandle saker som kan anlegges nemnda etter bestemmelsene i denne forskriften kapittel Y.

Dersom spørsmålet som er gjenstand for tvisten allerede er tvistegjenstand, jf. tvisteloven § 18-1, eller allerede er avgjort ved voldgift eller dom i første instans, kan tvisten ikke tas til behandling.

Representative organisasjoner for rettighetshavere er berettiget til å innlede og føre sak knyttet til åndsverkloven § 65 c og § 65 d i Opphavsrettsnemnda på særlig anmodning fra og på vegne av én eller flere rettighetshavere. Reglene om bruk av prosessfullmektiger og rettslige medhjelpere i tvisteloven § 3-1 til § 3-7 gjelder så langt de passer.

§ X4 Saksbehandlingen

For saksbehandlingen gjelder reglene i forvaltningsloven tilsvarende. Bestemmelsene i forvaltningsloven kapittel VI om klage, gjelder likevel ikke. Reglene om bevis i tvisteloven kapittel 21 til 27 gjelder så langt de passer.

Saksbehandlingen skal være skriftlig, med mindre særlige grunner tilsier noe annet.

Nemndas vedtak føres inn i protokoll. Kommer forlik i stand gjennom mekling, skal også forliket føres inn i protokollen.

§ X5 Anmodning

Saken bringes inn til Opphavsrettsnemnda ved at klager sender inn en skriftlig anmodning. Anmodningen skal inneholde partenes navn og adresse. Anmodningen skal angi de faktiske og rettslige forhold saken bygger på, og hva klager mener er riktig resultat i saken. De relevante dokumentbevis må vedlegges.

§ X6 Behandlingen av saken

Innklagd skal snarest mulig gjøres kjent med at anmodningen er innkommet Opphavsrettsnemnda. For nemndsbehandling etter åndsverkloven § [Alt. A: § 65 c og] 65 d og lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. § 31 a skal nemnda samtidig med underrettelsen om anmodning innhente samtykke fra innklagd til at nemnda behandler saken.

Underrettelsen skal fastsette en frist for å inngi skriftlig tilsvaer, som ikke bør overstige 14 virkedager fra innklagd har mottatt sakens dokumenter. Dersom særlige grunner tilsier det, kan det gis en kort tilleggsfrist.

Etter at tilsvaer er meddelt klageren, skal klageren gis en frist som ikke bør overstige 10 virkedager til å kommentere tilsvaret.

Nemnda kan gi partene adgang til ytterligere kommentarer dersom saken ikke anses tilstrekkelig opplyst. Deretter kan saken tas opp til avgjørelse. Det samme gjelder om innklagedes eller klagers kommentarer ikke har innkommet innenfor de angitte frister.

Nemnda skal bidra til at partenes anførsler og påstander blir så klare som mulig, og kan oppfordre partene til å ta stilling til relevante faktiske og rettslige spørsmål og til å tilby bevis.

§ X7 Mekling

Meklingen i Opphavsrettsnemnda ledes av ett av medlemmene i nemnda som pekes ut av nemndas leder. Meklingen skal begynne så snart som mulig etter at anmodning er kommet inn til Opphavsrettsnemnda.

Om meklerløfte og inhabilitet gjelder bestemmelsene i lov 27. januar 2012 nr. 9 om arbeidstvister § 13 og § 14 første ledd tilsvarende.

Under meklingen får bestemmelsene i lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister § 17 og § 18 første ledd og andre ledd, første punktum tilsvarende anvendelse. Det samme gjelder bestemmelsene i arbeidstvistloven § 20 nr. 4 første punktum og tredje punktum, § 22 og § 23 nr. 1.

Kommer forlik i stand, skal avtale i samsvar med det opprettes under medvirkning av meklere og undertegnes av partene eller deres representanter.

§ X8 Rettsmidler mv.

Nemndas vedtak kan innen en måned etter at underretning om avgjørelsen er mottatt, bringes inn for domstolen på grunn av feil i saksbehandlingen som ligger til grunn for vedtaket. Søksmål rettes mot staten ved Opphavsrettsnemnda.

Twisten som nemnda har realitetsbehandlet kan bringes inn for domstolen som et alminnelig søksmål innen en måned etter at underretning om avgjørelsen er mottatt. Opplysning om søksmålsfristen skal inntas i meldingen om avgjørelsen. Retten kan prøve alle sider av saken. Rett saksøkt er motparten i tvisten som var til behandling i nemnda.

Dersom sak ikke er reist etter første eller andre ledd, har nemndas vedtak samme virkning som en rettskraftig dom og kan fullbyrdes etter reglene for dommer.

§ X9 Utgifter til Opphavsrettsnemndas virksomhet

Utgiftene til nemndas virksomhet bæres av partene med en halvpart på hver, med mindre særlige grunner tilsier en annen fordeling.

Når særlige grunner taler for det, kan nemnda bestemme at utgiftene skal bæres av staten.

§ X10 Sakskostnader

Partene bærer som hovedregel egne sakskostnader i anledning nemndsbehandlingen. Den tapende part kan helt eller delvis tilkjennes motpartens sakskostnader dersom særlige grunner taler for det. Opphavsrettsnemnda skal særlig legge vekt på om partenes styrkeforhold tilsier slikt ansvar og om den tapende part kan bebreides for at partene ikke har kommet til enighet eller har avslått et rimelig forlikstilbud.

Sakskostnader for sakkyndig uttalelse etter § Y9 bæres av tilbyderen av den nettbaserte innholdsdelingstjenesten.

Kapittel Y – Særskilte regler om behandling i Opphavsrettsnemnda

§ Y1 Nemndsbehandling av tvist om vederlag etter åndsverkloven §§ 21, 36, 37, 44, 45 og 56, jf. § 65 a, og § 64 andre ledd

Twist om vederlag etter åndsverkloven §§ 21, 36, 37, 44, 45, 56 og 64 andre ledd kan enhver av partene bringe inn for Opphavsrettsnemnda, som kan fastsette vederlaget på bindende måte.

Dersom vederlagspliktig unnlater å betale avtalt vederlag eller vederlag fastsatt med hjemmel i bestemmelsene her, kan Opphavsrettsnemnda på begjæring av vederlagsberettiget i henhold til åndsverklovens bestemmelser som nevnt i første ledd nedlegge forbud mot fortsatt bruk.

Berettiget til å fremme begjæring etter denne bestemmelse er den enkelte rettighetshaver hvis verk eller arbeider er gjenstand for bruk etter nevnte bestemmelser i åndsverkloven eller organisasjon som etter avtale med rettighetshaver forvalter vederlagsrett for bruk som nevnt. Forbud mot bruk som nevnt i åndsverkloven § 21 kan likevel bare begjæres av organisasjon som er godkjent for innkreving av vederlag etter nevnte bestemmelse.

Med mindre annet er avtalt, er et forbudsvedtak ikke til hinder for at rettighetshaver samtykker til fortsatt bruk av sine verk eller arbeider. Dette gjelder likevel ikke for bruk etter åndsverkloven § 21.

Vedtak om forbud etter andre ledd skal inneholde angivelse av forbudets omfang med hensyn til verk, arbeider og rettighetshavere samt om nødvendig innhold og vilkår for bortfall av det forbud som er nedlagt.

§ Y2 Mekling i avtaleforhandlinger om bruk av verk i henhold til avtalelisens etter åndsverkloven §§ 46, 47, 50, 50 a, 57 og 62, jf. §§ 63 og 65 b

Ved forhandlinger om avtale i medhold av åndsverkloven §§ 46, 47, 50, 50 a, 57 og 62, jf. 63 og 65 b, har hver av partene rett til å kreve mekling av Opphavsrettsnemnda dersom den ene part ikke etterkommer krav fra den annen part om å oppta forhandlinger om avtale som nevnt, eller dersom slike forhandlinger ikke fører til enighet.

Bestemmelsene om mekling i avtalelisensforhandlinger gjelder tilsvarende for forhandlinger om samtidig og uendret videresending av kringkastingssending til allmennheten mellom kringkastingforetak og den som videresender.

Ved mekling som gjelder forhandlinger om samtidig og uendret videresending av kringkastingssending til allmennheten anses forslag fremsatt av mekleren som akseptert med mindre noen av partene kommer med innvendinger innen tre måneder. Under mekling på dette området får bestemmelsene om avstemning over meklingsforslag i lov om offentlige tjenestetvister § 17 fjerde ledd og § 18 første ledd og andre ledd første punktum, tilsvarende anvendelse. For øvrig gjelder bestemmelsene i § X7.

§ Y3 Nemndsbehandling av tvist om bruk av verk i undervisningsvirksomhet etter åndsverkloven § 46, jf. §§ 63 og 65 a

Der en avtale om fremstilling av eksemplar av utgitt verk etter åndsverkloven § 46 ikke kommer i stand etter at mekling etter § Y2 er gjennomført, kan hver av partene kreve at tillatelse til og vilkår for eksemplarfremstilling på bindende måte avgjøres av Opphavsrettsnemnda. Tillatelsen kan bare gjelde materiale og bruk av en art og i et omfang som omfattes av fullmaktene som organisasjon etter § 63 har til å inngå avtale på området.

ALT A:

§ Y4 Nemndsbehandling av tvist om vederlag ved overdragelse av opphavsrett etter åndsverkloven § 69, jf. § 65 c

Er partene enige om det, kan tvist om størrelsen på vederlag etter åndsverkloven § 69 første ledd og tvist om avtalejustering etter åndsverkloven § 69 tredje ledd, bringes inn for Opphavsrettsnemnda, som kan fastsette vederlaget på bindende måte.

Nemndsbehandling etter første ledd forutsetter at avtale om overdragelse som tvisten knytter seg til, allerede er inngått. Dersom vederlagsfastsettelsen etter åndsverkloven § 69 første ledd krever at det prejudisielt tas stilling til andre spørsmål som ikke har å gjøre med vederlaget, skal saken avvises.

ALT B:

§ Y4 Nemndsbehandling av tvist om vederlag ved overdragelse av opphavsrett etter åndsverkloven § 69, jf. § 65 c

Enhver av partene kan bringe tvist om størrelsen på vederlag etter åndsverkloven § 69 første ledd inn for Opphavsrettsnemnda, som kan fastsette vederlaget på bindende måte. Er partene enige om det, kan tvist om avtalejustering etter åndsverkloven § 69 tredje ledd bringes inn for Opphavsrettsnemnda, som kan avgjøre om det er grunnlag for tilleggsvederlag og eventuelt fastsette vederlaget på bindende måte.

Nemndsbehandling etter første ledd forutsetter at avtale om overdragelse som tvisten knytter seg til, allerede er inngått. Dersom vederlagsfastsettelsen etter åndsverkloven § 69 første ledd krever at det prejudisielt tas stilling til andre spørsmål som ikke har å gjøre med vederlaget, skal saken avvises.

§ Y5 Mekling i forhandlinger om vederlag ved overdragelse av opphavsrett, jf. åndsverkloven § 69 første ledd, jf. § 65 c

Er partene enige om det, kan Opphavsrettsnemnda mekle i forhandlinger om overdragelse av opphavsrett dersom partene ikke kommer til enighet om hva som utgjør et rimelig vederlag etter åndsverkloven § 69 første ledd.

Der en avtale om overdragelse av opphavsrett ikke har kommet i stand etter mekling etter første ledd, kan vederlaget på bindende måte fastsettes av Opphavsrettsnemnda dersom [ALT A: begge partene er enige om det] [ALT B: en av partene krever det], jf. § Y4.

§ Y6 Nemndsbehandling av tvist om opplysnings- og rapporteringsplikt, jf. åndsverkloven § 70, jf. § 65 d, og lov om kollektiv forvaltning mv. § 31, jf. § 31 a

Er partene enige om det, kan tvist om omfanget av opplysningsplikt etter åndsverkloven § 70 bringes inn for Opphavsrettsnemnda, som på bindende måte kan fastsette omfanget av plikten og pålegge utlevering av informasjon (informasjonspålegg). Nemnda kan også på bindende måte fastsette på hvilken måte informasjonen skal utleveres.

Første ledd gjelder tilsvarende for brukernes rapporteringsplikt etter lov om kollektiv forvaltning mv. § 31.

§ Y7 Mekling i forhandlinger om klarering av rettigheter i audiovisuelle bestillingstjenester, jf. åndsverkloven 65 e

Er partene enige om det, kan Opphavsrettsnemnda mekle i forhandlinger om klarering av rettigheter til bruk i audiovisuelle bestillingstjenester som nevnt i åndsverkloven § 3 første ledd bokstav d, dersom partene ikke kommer til enighet om en avtale.

§ Y8 *Mekling i forhandlinger om lisens, jf. lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. § 28, jf. § 26 andre ledd*

Er partene enige om det, kan Opphavsrettsnemnda mekle i forhandlinger om lisensvilkår etter § 28 mellom kollektive forvaltningsorganisasjoner og brukere, dersom partene ikke kommer til enighet om en lisensavtale.

§ Y9 *Sakkyndig uttalelse i tvist om brukeropplaget innhold på nettbaserte innholdsdelingstjenester, jf. åndsverkloven §§ 86 a og 86 b, jf. § 65 f*

Brukeren av en nettbasert innholdsdelingstjeneste kan i tvist om hindring av tilgang til innhold som brukeren har lastet opp på tjenesten, jf. åndsverkloven §§ 86 a og 86 b, bringe saken inn for Opphavsrettsnemnda, som gir en skriftlig sakkyndig uttalelse i saken. Behandling i nemnda forutsetter at klagemuligheten etter åndsverkloven § 86 d er uttømt. Opphavsrettsnemndas behandling av saken skal baseres på dokumentene som er fremkommet i klagesaken. Tilbyderen av den nettbaserte innholdsdelingstjenesten plikter å utlevere disse til nemnda.

Endringer i forskrift 9. august 2021 nr. 2484 til lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv.

Ny § 7 skal lyde:

§ 7 *Utmåling av overtredelsesgebyr*

Overtredelsesgebyr etter lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. § 50 første ledd skal fastsettes konkret i hvert enkelt tilfelle. Overtredelsesgebyrets størrelse kan maksimalt utgjøre 100 ganger rettsgebyret (R).

Ved avgjørelsen av om overtredelsesgebyr skal illegges og ved utmåling av gebyret kan det blant annet tas hensyn til momentene som fremgår av forvaltningsloven § 46 andre ledd.

Nåværende § 7 blir ny § 8.